

Bongaa signaaleja!
Signaalien keruu syyskuu 2026

Bongaa signaaleja! Etsimme heikkoja signaaleja kirjastojen tulevaisuudesta

2

- Kerätään yhdessä signaaleja siitä, mitä uudenlaista ja kenties outoakin kirjastoihin liittyvää tapahtuu.
- Jätä havaintosi viimeistään 30.9.
- Jokaisesta havainnosta on iloa ja hyötyä kirjastojen tulevaisuustyöskentelyssä.
- Kerättyjä signaaleja käytetään erilaisissa kirjastoalan tulevaisuuskoulutuksissa ja työpajoissa, joita voivat järjestää esim. AKE-kirjastot tai Lupa- ja valvontaviraston kirjastotoimi. Tämä keruulomake on suunniteltu osana Lahden, Porvoon ja Turun AKE-kirjastojen marraskuussa toteutuvaa Tulevaisuusjamit 2026 -koulutusta.

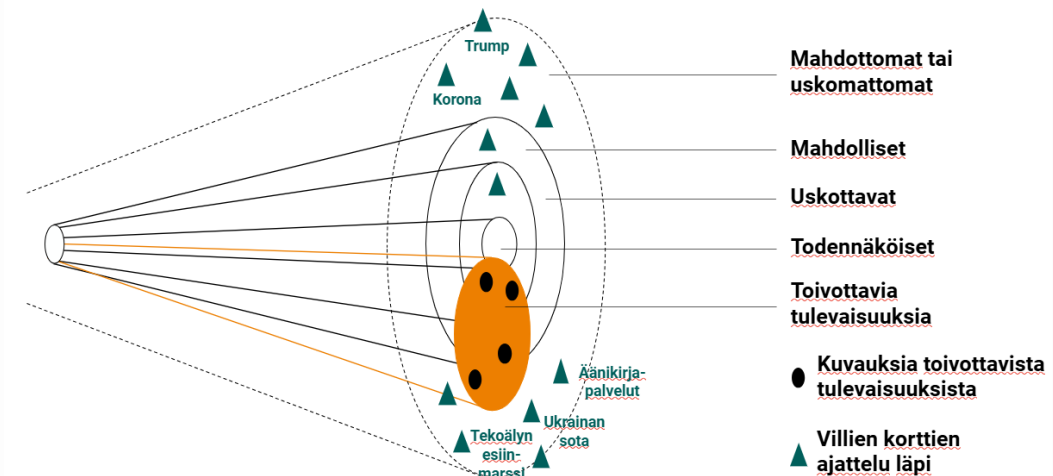
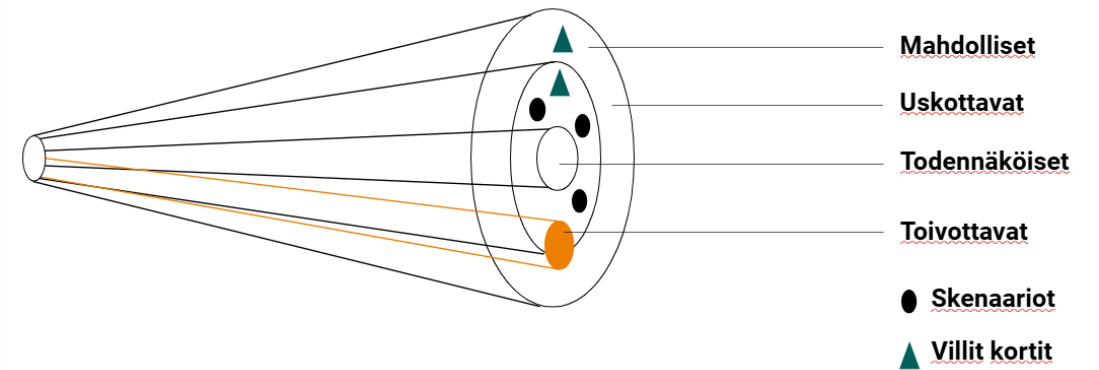
Signaalien keruutalkoot kaikille kirjastolaisille

- Kannustamme kaikkia AKE-alueita ja kirjastoja mainostamaan syyskuussa signaalien keruutalkoita
- Olemme tehneet valmista [markkinointimateriaalia suomeksi ja ruotsiksi](#)
- Signaalien keruuta tehdään padlettiin [suomeksi](#) ja [ruotsiksi](#)
- Keruuaikaa on 30.9. saakka

Miksi kerätään?

- Ennakoinnissa tarkastellaan, mikä on juuri nyt muuttumassa. Mitä muutoksia kuplii pinnan alla? Millaisia muutoksia tapahtuu ihmisten asenteissa, arvoissa, käytöksessä ja puheessa?
- Ennakointia tehdään keräämällä signaaleja eli ensioireita mahdollisesta muutoksesta
- Kerättyjä signaaleja käytetään taustamateriaalina Tulevaisuusjameilla 2026 ja mahdollisesti uusissa trendikorteissa

Tulevaisuustötterö

Lähde: Sitra, tulevaisuustajuuks-paketti, soveltaen: Voros 2017

Mitä hyötyä on signaalien bongaamisesta?

5

- **Tunnista muutosten ensioireita** – Tunnista orastavia muutoksia ja varaudu yllätyksiin
- **Avarra ajattelua** – Heikkojen signaalien avulla voi kuvitella uudenlaisia tulevaisuuksia
- **Haasta tulevaisuuteen liittyviä suunnitelmia** – Heikkojen signaalien avulla voidaan haastaa sitä, mitä pidetään tällä hetkellä todennäköisenä tai mahdollisena

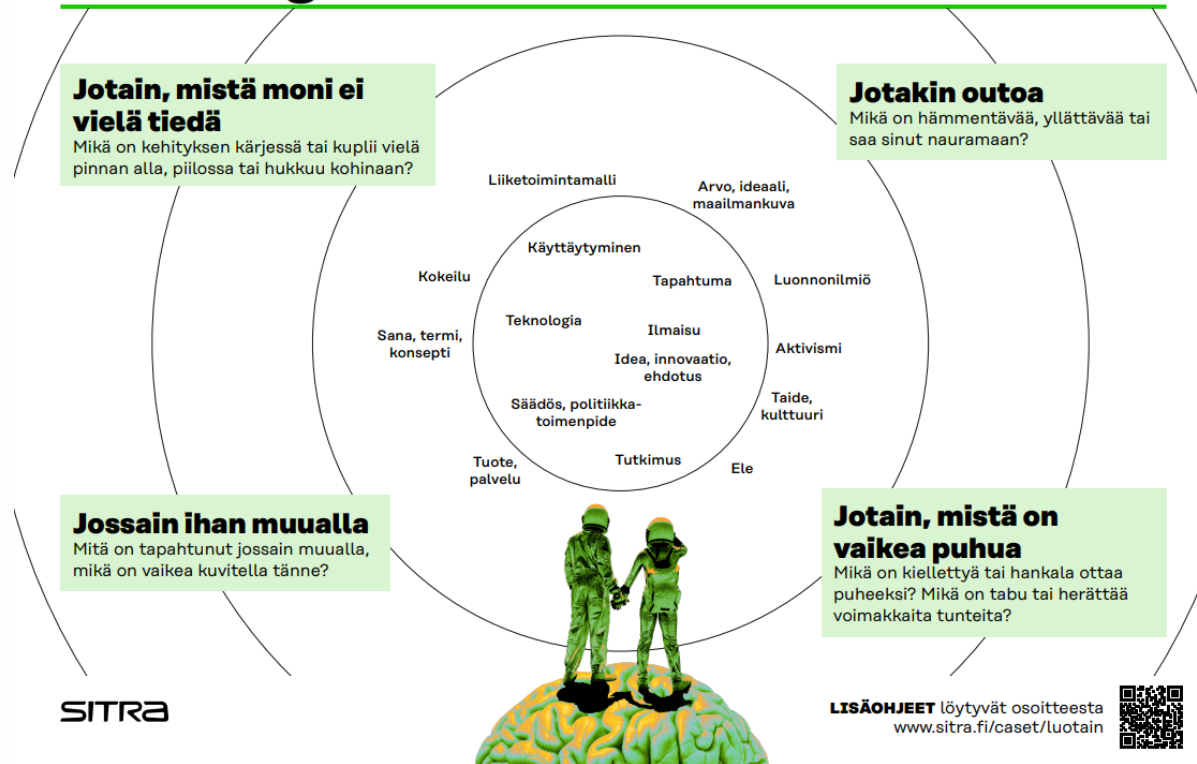

Mitä käytännössä?

- Kerätään erilaisista lähteistä, kannattaa laittaa erikseen ennakointisilmälasit päähän, mutta voi bongailla myös osana päivittäistä arkea
- Padlettiin merkitään signaalille otsikko, tarkempi kuvaus ja lähde (esim. linkki on kätevää olla mukana)

Mistä voi löytää signaaleja?

Heikot signaalit -luotain

- Uutiset Suomesta ja maailmalta
- Sosiaalisen median julkaisut, mainokset
- Tutkimustulokset, raportit, tiedotteet, työpaikkailmoitukset, termit
- Ulkomaisten kirjastojen verkkosivut ja postaukset
- Ihmisten kommentit ja mielipiteet
- Omat arjen havainnot
- Konkreettisia asioita kuten lainsäädäntöä, teknologiaa, luonnonilmiöitä, tuotteita, palveluita, mielipiteitä, uusia nimityksiä, ideoita...
- Uusia ja yllättäviä ilmiöitä, jotka saavat pysähtymään ja kysymään itseltä tai kaverilta: mitä minä juuri näin?

Laajenna näkökulmaa

- Signaalien bongaamisessa voi auttaa PESTE-kehityksen hyödyntäminen
- PESTEn avulla voit tarkastella ympäröivää maailmaa viidestä eri näkökulmasta
- Joskus mukana on myös C=Culture, jolloin käytetään lyhennettä PESTEC

P

Political eli poliittiset: puolueiden ohjelmat, sääntely, direktiivit, lainsäädäntö, eri valtaapitävien toimijoiden intressit jne.

E

Economic eli talouteen liittyvät: kansantalouden kehityssuunta ja vakaus, kilpailukyky, ostovoima, työllisyys, toimialat, alueellinen kehitys, lainansaanti ja investoinnit jne.

S

Social eli sosiaaliset: väestörakenne, terveys, kuluttajakäyttäytyminen, ihmisten asenteet, koulutus, uskonnot ja elämäkatsomukset jne.

T

Technological eli teknologiset: teknologian kehitys, sen saatavuus, uudet teknologiat ja niiden käyttöönotto jne.

E

Environmental eli ympäristöön liittyvät: sekä luontoa että muu fyysinen ympäristö: luonnon monimuotoisuus, ilmasto, resurssien käyttö ja saatavuus, rakennettu ympäristö, infrastruktuuri jne.

Heikko signaali...

- Ensioire muutoksesta tai merkki nousevasta asiasta, joka saattaa olla tulevaisuudessa merkittävä (Hiltunen 2010)
- Tuntuu havaitsijasta oudolta, yllättävältä tai naurettavalta
- Voidaan tulkita merkiksi jostain suuremmasta muutoksesta

HEALTH

Libraries are offering free health and wellness classes across the US

Below are some of our Health and Wellness activities. Click an individual offering below to learn more.

Explore Health & Wellness

Consumer Health Resources Center

Consumer Health Resources Center

Fitness Classes

Health Lectures and Workshops

IFLA Section - Library Buildings & Equipment

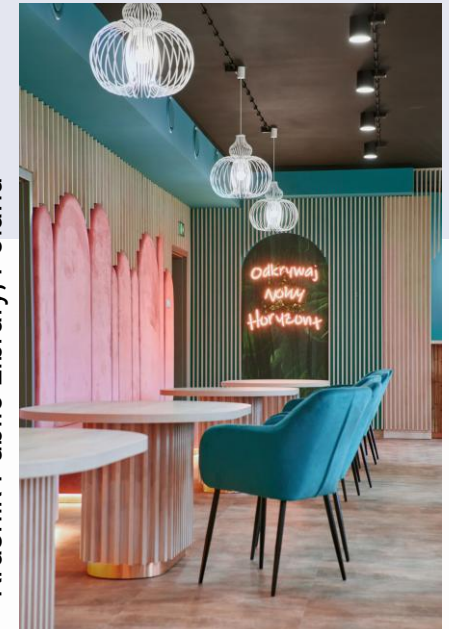
Cathal McCauley · 17 t ·

New sensory space in Irish academic library.

Näytä käännös

Krasnik Public Library, Poland

Heikko signaali...

- Teknologia
- Päivittäinen tapa, käyttäytyminen, ele, mielipide
- Idea, innovaatio, ehdotus
- Sana, termi, konsepti, ilmaisu
- Liiketoimintamalli, kokeilu, tutkimus
- Taide, kulttuuri
- Luonnonilmiö
- Aktivismi
- Säädös, politiikkatoimenpide
- Arvo, ideaali, maailmankuva
- Tuote, palvelu, tapahtuma

Huom! Tekoäly on megatrendi, mutta sen jonkinlainen uudenlainen käyttötapa voi myös olla signaali muutoksesta.

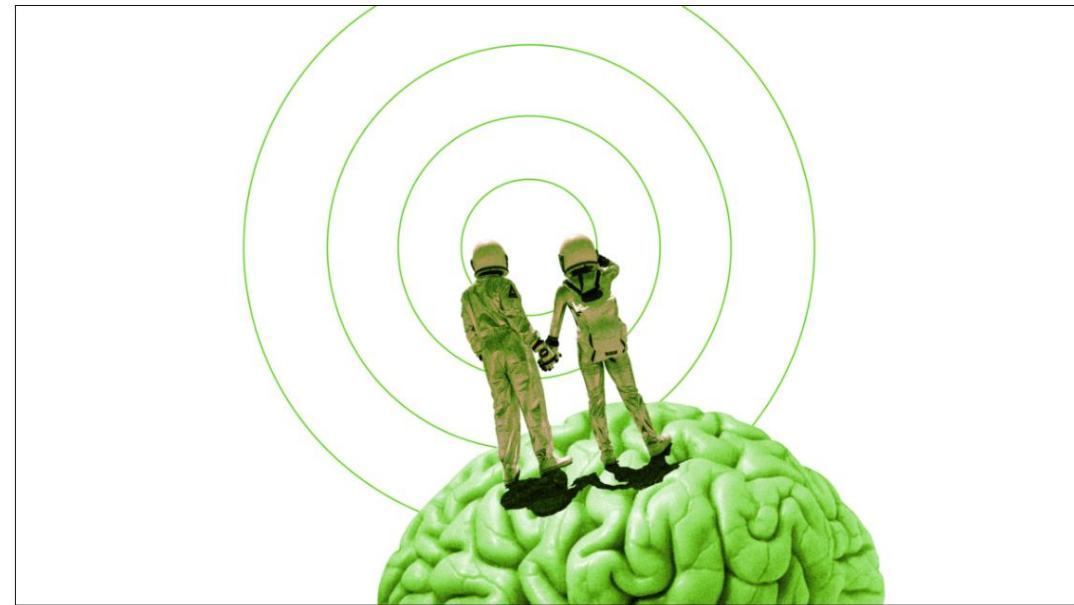

The hydroponic garden wall. Photograph: Biblioteka Publiczna w Dzielnicy Targówek m.st. Warszawy

Taustamateriaalia: Sitran opas heikkojen signaalien havainnointiin

11

- 2025 julkaistiin Sitran opas heikkojen signaalien havainnointiin
- Helposti lähestyttävä tapa keskustella tulevaisuudesta ja tehdä tulevaisuuteen liittyviä tekoja
- Valmiita työpohjia, joita voi käyttää pienimuotoiseen työpajailuun
- [Heikkojen signaalien opas](#)

Kuva: Topias Dean, Sitra.